



Sysselsättningen i Kronobergs län 2015

2016-12-16

Innehållsförteckning

Inledning och bakgrund	2
Sysselsättning 2015.....	2
Antalet sysselsatta ökade	2
Tillväxt i sex av åtta kommuner	3
Stark tillväxt inom handel och företagstjänster	3
Positiv men svag utveckling av sysselsättningsgraden i länet	4
Sysselsättningsgraden ökade i tre av åtta kommuner	5
Stora skillnader på arbetsmarknaden.....	6
Pendlingen till länet ökade.....	7
Pendlingen över kommungräns ökade.....	7
Framskrivningar 2016-2020.....	8
Sammanfattande analys	9

Centrala begrepp

Sysselsatt nattbefolkning = Personer mellan 20-64 år med en sysselsättning och som bor i Kronobergs län. Kan antingen arbeta i länet eller pendla till ett annat län för att arbeta.

Sysselsatt dagbefolkning = Personer mellan 20-64 år som arbetar i Kronobergs län. Kan vara personer som bor och arbetar i Kronobergs län eller inpendlare från andra län.

Sysselsättningsgrad = Andelen av befolkningen i arbetsför ålder (20-64 år) som bor i länet och som har en sysselsättning.

[På SCB:s hemsida finns fler begreppsförklaringar.](#)

Inledning och bakgrund

Varje år publicerar Statistiska centralbyrån (SCB) registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS). Statistiken baseras på en rad olika register och är den mest tillförlitliga när det gäller regional arbetsmarknadsdata. Nackdelen med RAMS är att den vid publicering är nästan ett år gammal. Därför har rapporten år 2015 som uppföljningsår. [På SCB:s hemsida finns fördjupande information om RAMS.](#)

I samband med att ny statistik om befolknings- och sysselsättningsutvecklingen tillgängliggörs tar Region Kronoberg fram översiktliga rapporter om ämnena. Rapporterna syftar till att ge en övergripande bild av utvecklingen i länet inom de båda områdena. För mer fördjupande rapporter, inom olika ämnen, hänvisar vi till vår [rapportsida](#).

För frågor eller synpunkter på rapporten, kontakta [Robin Rikardsson](#), samordnare för analys och uppföljning på den regionala utvecklingsenheten.

Sysselsättning 2015

Antalet sysselsatta ökade

Efter en svag återhämtning sedan finans- och eurokrisen hade Kronobergs län en god jobbtillväxt för andra året i rad. Utvecklingen i länet följer därmed den allmänt goda konjunkturen i riket. Totalt ökade antalet sysselsatta i länet med 1460 personer, 1,7 procent – den högsta tillväxtnivån sedan 2007. Antalet sysselsatta i länet uppgick vid slutet av 2015 till 88 285 personer, vilket innebär att länet åter är på de nivåer som rådde före finanskrisen. I riket har antalet sysselsatta dock ökat med drygt fem procent mellan 2007-2015.

I relation till övriga län i riket hade Kronobergs län den sjätte högsta tillväxttakten i riket. Storstadsregionerna tillsammans med grannlän hade fortsatt den högsta takten. Den svagaste tillväxttakten noterades i länen Norrbotten, Dalarna och Gävleborg. Med en tillväxttakt på 0,6 procent hade Kalmar län den svagaste utvecklingen i av länen i Småland. I Jönköpings län uppgick den till 1,5 procent.

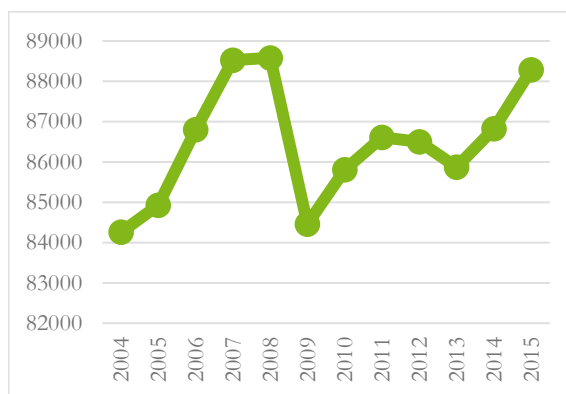


Diagram 1: Antal sysselsatta i Kronobergs län, 2004-2014 (dagbefolkning 20-64 år)

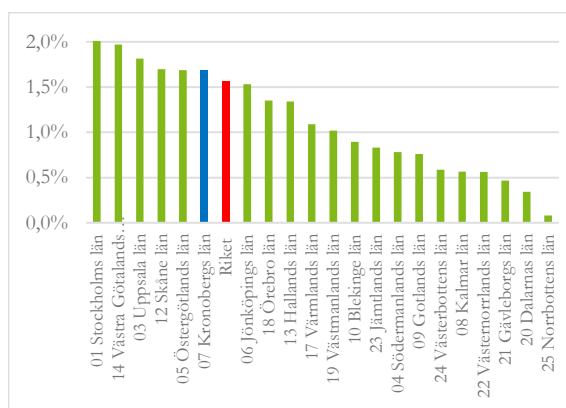


Diagram 2: Utveckling antal sysselsatta 2014-2015 (dagbefolkning 20-64 år)

Tillväxt i sex av åtta kommuner

Jobbtillväxten i länet fördelade sig på sex av åtta kommuner. I relativa tal var den som högst i Älmhult, Markaryd samt Växjö. I faktiska skedde den högsta jobbtillväxten i Växjö, Älmhult samt Ljungby. De tre kommunerna stod för 90 procent av länets totala jobbtillväxt. I Uppvidinge och Alvesta uppgick tillväxten till 0,6 respektive 0,5 procent.

Det var endast i Lessebo och Tingsryd som antalet anställda inte ökade under året. I Lessebo minskade antalet arbetstillfällen med 0,8 procent och i Tingsryd med 0,9 procent.

Trots tillväxt i flera av länets kommuner är det endast Älmhult och Växjö som återhämtat de arbetstillfällen som försvann i samband med finanskrisen 2009. I övriga kommuner har antalet arbetstillfällen mellan 2007-2015 minskat med mellan 4-18 procent. Lessebo kommun har haft den kraftigaste nedgången, följt av Uppvidinge och Tingsryd, som alla har haft en nedgång på mer än 10 procent under denna tidsperiod.

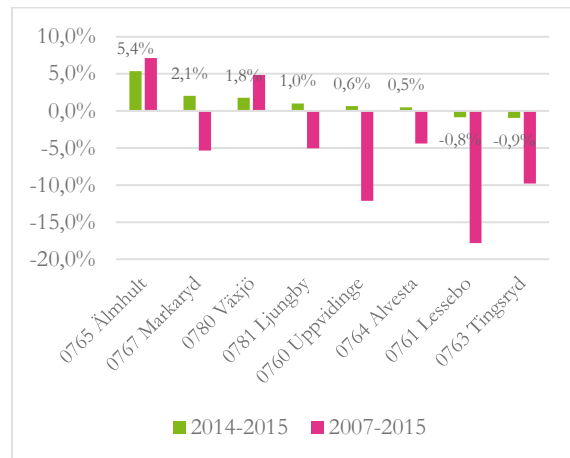


Diagram 3: Utveckling antal sysselsatta 2014-2015 och 2007-2015, kommunerna (dagbefolkning 20-64 år)

Stark tillväxt inom handel och företagstjänster

Sedan finanskrisen har tillväxten i länet varit koncentrerad till näringar inom service och tjänstesektorn. Tillväxten hade samma mönster under 2015, då företagstjänster, fastighetsverksamhet samt handel stod för den högsta tillväxttakten. Även offentlig sektor fortsatte att växa. I faktiska tal ökade antalet sysselsatta mest inom handel och företagstjänster.

I faktiska tal har antalet anställda, mellan 2008-2015, ökat mest inom företagstjänster och vårdsektorn.

Under 2015 fortsatte tillverkningssektorn den negativa utveckling som har varit ihållande allt sedan 2012, då en mindre återhämtning efter finanskrisen avbröts. Totalt har antalet sysselsatta inom sektorn minskat med 4 800 personer mellan 2008-2015, och 2015 noterades en minskning på 328 personer. Dock ökade antalet anställda inom sektorn i Tingsryd, Alvesta och Markaryd.

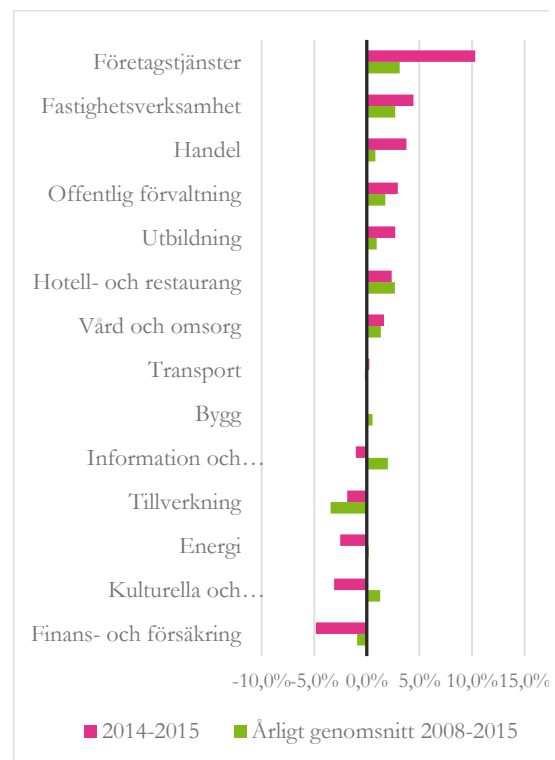


Diagram 4: Utveckling antal anställda efter bransch 2008-2015 och 2014-2015 (dagbefolkning 16+ år)

Positiv men svag utveckling av sysselsättningsgraden i länet

Sysselsättningsgraden mäter hur stor andel av de som är i arbetsför ålder och som bor i länet som har en sysselsättning. Detta innebär att sysselsättningsgraden inte endast påverkas av hur många sysselsättningsutvecklingen, utan även av befolkningsutvecklingen. Studenter och föräldralediga räknas inte som sysselsatta.

Under tidsperioden 2012-2014 minskade sysselsättningsgraden i Kronobergs län. Därför var det ett positivt trendbrott att den ökade under 2015. Ökningen uppgick till 0,2 procentenheter vilket innebar att sysselsättningsgraden kom att uppgå till 78,7 procent. Fortfarande har männen i länet en högre sysselsättningsgrad än kvinnorna. Skillnaden uppgick till 2,8 procentenheter. Dock minskade andelen sysselsatta män med 0,1 procentenhet samtidigt som andelen sysselsatta kvinnor ökade med 0,4 procentenheter. Totalt uppgick antalet i arbetsför ålder i Kronobergs län till 106 750 personer, varav 83 967 med sysselsättning och 22 783 utan.

Trots att sysselsättningsgraden i länet ökade var det, i relation till övriga län, en svag ökning. Kronobergs län hade den tredje svagaste ökningen under 2015, endast Dalarnas- och Blekinge län hade en sämre utveckling. I relation till övriga län har Kronobergs län hamnat längre ner på listan sett till hur hög andel av befolkningen som har ett arbete; 2007 var sysselsättningsgraden i länet den tredje högsta i riket, 2015 den elfte. Trots den svaga utvecklingen av sysselsättningsgraden i Kronobergs län de senaste åren låg nivån över riksgenomsnittet 2015. Högst sysselsättningsgrad registrerades i Hallands-, Jönköpings- och Norrbottens län och lägst i Blekinge-, Värmlands- och Skåne län.

Anledningarna till att sysselsättningsgraden i länet har utvecklats svagt mellan 2007-2015 är att antalet sysselsatta boendes i Kronobergs län under denna tidsperiod minskat med drygt 1 000 personer, samtidigt som antalet i arbetsför ålder boendes i länet ökat med nästan 3 000 personer.

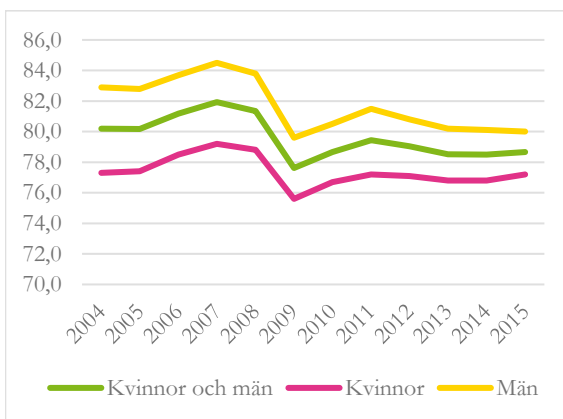


Diagram 5: Sysselsättningsgrad i Kronobergs län, efter kön, 2004-2015 (nattbefolkning 20-64 år)

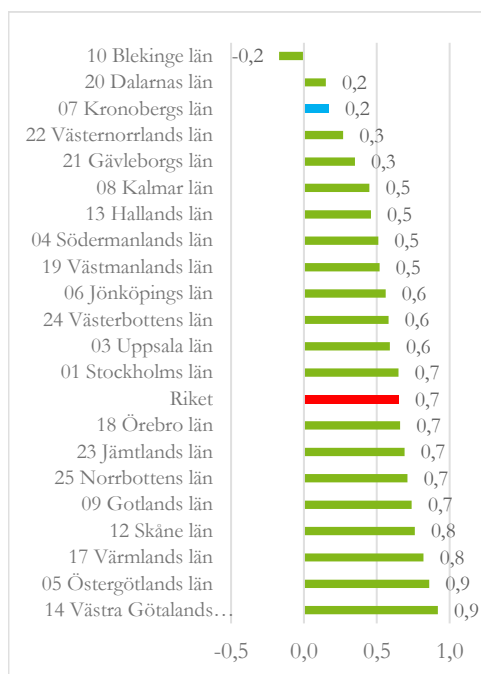


Diagram 6: Förändring av sysselsättningsgrad 2014-2015, i procentenheter.

Sysselsättningsgraden ökade i tre av åtta kommuner

Sysselsättningsgraden ökade i tre av åtta kommuner i länet. Den högsta ökningen skedde i Växjö- och Ljungby kommun. I Alvesta ökade andelen sysselsatta av befolkningen med 0,3 procentenheter och i Uppvidinge kommun låg den kvar på samma nivå som 2014.

Den största nedgången av sysselsättningsgraden skedde i kommunerna Tingsryd, Lessebo samt Älmhult.

Givet att sysselsättningsgraden påverkas av både sysselsättningstillväxt och den generella befolkningstillväxten kan anledningarna till utvecklingen inom en geografi vara flera.

I kommunerna i Kronobergs län var den vanligaste anledningen till att sysselsättningsgraden minskade att befolkningstillväxten var större än ökningen av antalet sysselsatta. Endast i Tingsryd kombinerades en befolkningstillväxt med ett minskat antal sysselsatta bland den arbetsföra befolkningen.

Den ökning som skedde i tre av kommunerna hade skilda anledningar. I Alvesta ökade sysselsättningsgraden för att befolkningsminskningen var större än minskningen av antalet sysselsatta. I Ljungby skedde ökningen för att jobbtillväxten inte kombinerades med en befolkningstillväxt. I Växjö ökade sysselsättningsgraden för att ökningen av antalet sysselsatta bland befolkningen var större än den totala befolkningsökningen.

Det kan synas paradoxalt att sysselsättningsgraden i Älmhults kommun minskade samtidigt som antalet sysselsatta i kommunen totalt sett ökade relativt kraftigt. Förklaringen till detta är att en stor del av den totala jobbtillväxten i kommunen tillföll inpendlare till kommunen.

I flera av länets kommuner är sysselsättningsgraden fortsatt hög. I Ljungby och Älmhult uppgick den till över 80 procent under 2015 och i Uppvidinge, Alvesta, Tingsryd samt Växjö till mellan 78-79 procent. I Markaryds- och Lessebo kommun noterades dock en lägre nivå på 76 respektive 72 procent.

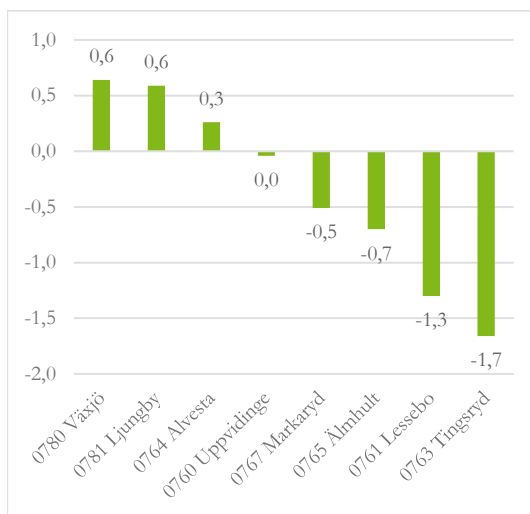


Diagram 7: Förändring av sysselsättningsgrad i 2014-2015, i procentenheter, efter kommun (nattbefolkning 20-64 år)

Minskande	Befolkningstillväxt och jobbminskning	Tingsryd
	Befolkningstillväxt större än jobbtillväxt	Lessebo, Älmhult, Markaryd
Ökande	Befolkningsminskning större än jobbminskning	Alvesta
	Jobbtillväxt och befolkningsminskning	Ljungby
	Jobbtillväxt större än befolkningstillväxt	Växjö

Tabell 1: Komponenterna bakom utvecklingen av sysselsättningsgraden 2014-2015 (arbetsför ålder 20-64 år)

Stora skillnader på arbetsmarknaden

Att antalet i arbetsför ålder ökat i Kronobergs län under 2000-talet beror utslutande på att det invandrat fler till länet än vad det utvandrat från länet. Drygt 21 procent av befolkningen i arbetsför ålder i länet utgörs av personer födda i ett annat land än Sverige. Mellan 2005-2015 ökade antalet i arbetsför ålder i länet med 4 000 personer. Om vi räknar bort invandringen till länet under denna tid skulle denna grupp istället ha minskat med 5 500 personer.

Invandringen har bidragit med en demografisk balans i länet. Dock har utlandsfödda en betydligt lägre sysselsättningsgrad än inrikes födda. För inrikes födda i Kronobergs län uppgick sysselsättningsgraden 2015 till 84,5 procent, den tredje högsta nivån jämfört med övriga län. För utlandsfödda uppgick den endast till 56 procent – en skillnad på nästan 30 procentenheter. Dock ökade sysselsättningsgraden för utlandsfödda i länet med 0,4 procentenheter, vilket var den högsta ökningen sedan 2011.

Sysselsättningsgraden för utlandsfödda kvinnor uppgick till 53,5 procent, vilket var 4,8 procentenheter under nivån för utlandsfödda män. Könsgapet mellan utlandsfödda, sett till sysselsättningsgrad, är således dubbelt så stort jämfört med inrikes födda. För denna grupp uppgick gapet till 2,1 procentenheter.

Det råder stora skillnader mellan kommunerna sett till utlandsföddas sysselsättningsgrad. Mellan Ljungby och Lessebo skiljde det sig 23 procentenheter, för inrikes födda var differensen mellan kommunerna endast tre procentenheter. I Lessebo var differensen mellan inrikes- och utrikes födda, sett till sysselsättningsgrad, 43 procentenheter och i Älmhult 24 procentenheter.

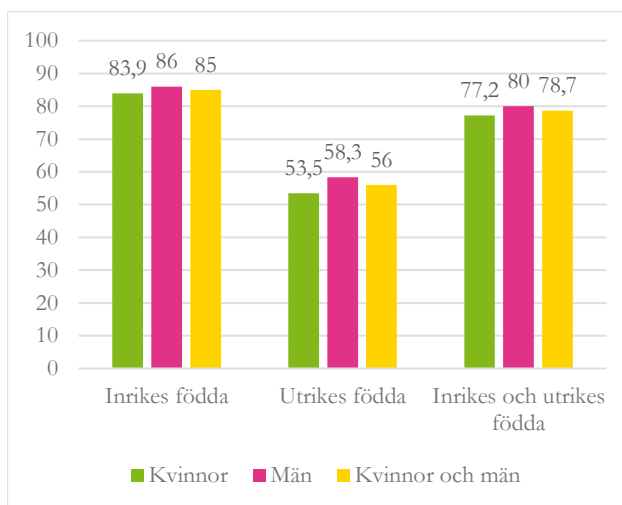


Diagram 8: Sysselsättningsgrad efter ursprungsregion och kön, 2015 (nattbefolkningen 20-64 år)



Diagram 9: Sysselsättningsgrad efter ursprungsregion och kön, 2015, kommunerna (nattbefolkningen 20-64 år)

Pendlingen till länet ökade

Kronobergs län har, i relation till befolkningen, den högsta inpendlingen i Sverige. Positionen förstärktes under 2015 genom att antalet inpendlare till länet ökade med 627 personer. Detta innebar att länet nådde ett positivt pendlingsnetto på drygt 4 500 personer. Antalet utpendlare från länet låg dock kvar på samma nivå som under 2014. Av den sysselsatta befolkningen i länet pendlade 7,7 procent till ett annat län för att arbeta.

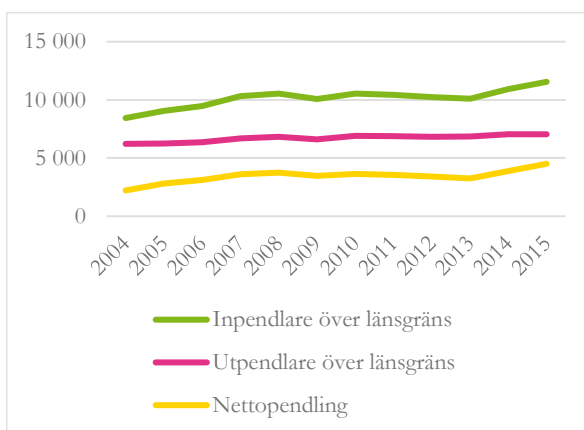


Diagram 10: In- och utpendling över länsgräns 2004-2015

Skåne län stod för drygt 60 procent av den ökade inpendlingen till länet, Kalmar län för 14 procent och Hallands län för sju procent.

Pendlingen över kommungräns ökade

Andelen av länets befolkning som pendlar över kommungräns för att arbeta har successivt ökat under de senaste tio åren. Trenden höll i sig under 2015 då andelen ökade med 0,3 procentenheter, drygt 450 personer. Totalt arbetade 19 736 personer i en annan kommun än där de hade sin bostad.

Lessebo- och Alvesta är de kommuner med högst andel arbetspendlare bland den sysselsatta befolkningen. I Lessebo ökade andelen utpendlare från 46,9 procent till 47,9 procent och i Alvesta från 42,9 procent till 43,2 procent. I kommunerna Tingsryd, Uppvidinge och Markaryd arbetspendlar mellan 24-29 procent av den sysselsatta befolkningen och andelen ökade i samtliga av dessa kommuner. I Markaryd ökade den med

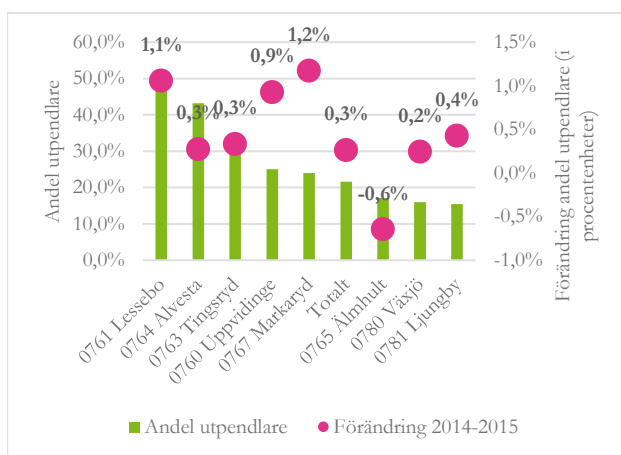


Diagram 11: Andel utpendlare av sysselsatt nattbefolkning, 2015 och förändring i procentenheter 2014-2015

1,2 procent, vilket var den högsta ökningen bland kommunerna i länet. I Älmhult, Växjö samt Ljungby pendlar mellan 16-17 procent av den sysselsatta befolkningen. Andelen ökade i Växjö och Ljungby men minskade i Älmhult. Nästan 81 procent av arbetspendlingen över kommungräns inom Kronobergs län sker i relation till Växjö kommun.

Av kommunerna i länet har Växjö det högsta pendlingsnettot (3 319), följt av Älmhult (2 602), Markaryd (759) och Uppvidinge (314). Älmhult hade den högsta ökningen av antalet inpendlare (434) och Växjö den näst högsta (227). Under året ökade inpendlingen till samtliga av länets kommuner.

Framskrivningar 2016-2020

Framskrivningen av antalet sysselsatta i länet baseras på Konjunkturinstitutets prognos för riket.

Basalternativet, i denna rapport bedömt som mest sannolikt, är framtaget utifrån hur tillväxten i länet har förhållit sig till jobbtillväxten i riket mellan 2009-2015. Alternativet föreskriver att en tillväxt är att vänta fram till 2020, men inte i samma utsträckning som i riket. Primärt beror detta på att en konsumtionsdriven tillväxt inte gynnar länet i samma utsträckning som riket. Detta alternativ innebär en fortsatt svag utveckling inom industrisektorn som dock balanseras av tillväxt inom handel, företagstjänster och offentlig sektor.

I faktiska tal innebär detta alternativ att antalet sysselsatta i länet förväntas att öka med 750 personer 2016, 650 personer 2017 och 470 personer 2018. Tillväxttakten avtar sedan något och förväntas att uppgå till runt 200 personer 2019 och 2020.

Om ovan alternativ inträffar är det mest sannolika att tillväxten i länet huvudsakligen kommer att ske i Växjö och Älmhult, som har en högre koncentration av tjänster och service än övriga kommuner.

Det andra alternativet, som föreskriver en hög tillväxttakt, är baserat på antagandet att tillväxttakten i länet under 2016-2020 kommer att ligga på samma nivå som den prognosticerade tillväxttakten för riket under denna period. Alternativet bedöms som mindre sannolikt än basalternativet, även om länets tillväxt under 2015 översteg tillväxten i riket. En förutsättning för att detta alternativ ska inträffa lär vara att antalet sysselsatta inom industrin ökar samtidigt som en tillväxt sker i övriga näringar. Alternativet skulle ge en mer balanserad tillväxt inom regionen som följd av att det finns fler industritjänster i kommunerna utanför Älmhult och Växjö. Om detta alternativ realiserar skulle antalet sysselsatta i regionen öka med 1 300 personer under 2016, 1 200 personer 2017 och 800 personer 2018.

Även om antalet sysselsatta i länet ökar under de närmaste åren är en fortsatt svag utveckling av sysselsättningsgraden att förvänta. Befolkningsprognosen för länet visar att antalet i arbetsför ålder förväntas att öka med drygt 5 000 personer under tidsperioden 2016-2020. En sådan ökning av den arbetsföra befolkningen i länet skulle resultera i att den prognosticerade sysselsättningsstillväxten inte skulle vara tillräcklig för att sysselsättningsgraden i länet skulle öka. Dock är det viktigt att understryka de osäkerheter som finns inbyggda i nuvarande befolkningsprognoser. Utfallet beror till stora delar på hur stor invandringen till länet kommer att bli under prognosperioden – något som för närvarande är mycket svårt att uppskatta.

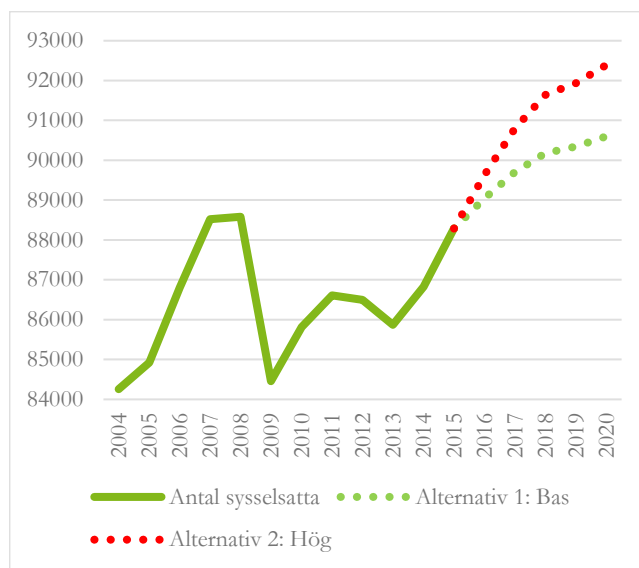


Diagram 12: Framskrivning av antalet sysselsatta 2016-2020, Kronobergs län (dagbefolkning 20-64 år)

Sammanfattande analys

Kronobergs län har ur ett längre perspektiv haft en mycket god omställningsförmåga. Om vi studerar tidsperioden 1990-2015 framkommer att Kronobergs län tillsammans med Jönköpings län är ett av få län utanför storstadsregionerna som har haft en positiv sysselsättningstillväxt under denna period. Detta beror på att en rad nya arbeten vuxit fram inom exempelvis IT, handel och utbildning, men även för att den regionala industrin haft en god konkurrenskraft jämfört med flera andra län.

Sedan finanskrisen har Kronobergs län haft en relativt svag sysselsättningstillväxt, främst med anledning av att antalet anställda inom industrin minskat. Jobbtillväxten under denna period har främst skett inom företagstjänster, vård- och omsorg, handel, information och kommunikation samt handel- och restaurang. De geografiska konsekvenserna av att det främst är den inhemska konsumtionen som drivit jobbtillväxten i både länet och riket är att befolkningstäta geografier, likt Växjö och andra regionala centrumstäder, haft en god tillväxt samtidigt som mer exportberoende geografier, som i hög utsträckning är befolkningsglesa, haft en svagare utveckling. I Kronobergs län har detta inneburit att Växjö och Älmhult stått för återhämtningen sedan finanskrisen. Älmhult är förvisso en liten kommun, men har en stor tjänstesektor.

På sikt är det av betydelse att länet upprätthåller en god konkurrenskraft inom industrisektorn, särskilt för de mindre kommunerna. Kronobergs län är det län i riket som har högst exportvärde per capita, vilket beror på närvaron av flertalet framgångsrika teknikföretag i regionen. Detta är förstås en fördel för länet – export genererar extern kapital till regionen som kan användas till att utveckla regionen än mer. Dock medför detta även en hög konjunkturkänslighet när viktiga exportmarknader försvagas.

Därför är det positivt att det växer fram nya jobb inom andra näringar. Detta innebär att den regionala arbetsmarknaden diversifieras och blir mindre konjunkturkänslig. Tillväxten inom service- och tjänstesektorn i Växjö och Älmhult är därför viktig för balansen i länet. Det finns även flera goda exempel på nya företag inom turism som bidragit med nya arbetstillfällen i länets mindre kommuner. Framväxten av liknande arbeten är positivt för länet då dessa ofta är platsbundna och bidrar till att bredda mindre arbetsmarknader.

Kommunikationer är en annan viktig komponent för en god utveckling på länets arbetsmarknad. Länet har en mycket hög utomregional inpendling som bidrar till den regionala kompetensförsörjningen. Den inomregionala pendlingen är även den av stor betydelse. I takt med att antalet arbetstillfällen i Växjö ökat har inpendlingen från grannkommuner tilltagit. Exempelvis pendlar nästan hälften av den sysselsatta befolkningen i Lessebo kommun över kommungräns för att arbeta, varav en stor majoritet till Växjö. Att människor kan bo i en kommun och arbeta i en annan öppnar upp för en större bostadsmarknad, med bredd både sett till pris och utbud, och att orter utanför städerna kan växa och utvecklas.

En central fråga för den framtida utvecklingen på länets arbetsmarknad är kompetensförsörjningen. I början av 2000-talet visade befolkningsprognoserna att en svag befolkningsutveckling – främst med anledning av flyttströmmar till storstadsregionerna – var att förvänta. Istället har antalet invånare i länet ökat med 15 000 invånare mellan 2000-2015. Tillväxten beror nästan uteslutande på att länet har haft ett positivt utrikes flyttnetto. Med andra ord har invandringen

till länet bidragit till att balansera den demografiska strukturen och därmed förstärkt möjligheterna till att länet på sikt ska klara att förse arbetsmarknaden med arbetskraft.

Dock kvarstår utmaningar. Den låga sysselsättningsgraden för utlandsfödda visar på att matchningen mellan dem och den regionala arbetsmarknaden brister. För samtidigt som antalet i arbetsför ålder ökat visar flera undersökningar att företag i länet har stora svårigheter med att hitta rätt kompetens. Att hitta vägar för att utnyttja arbetskraftens potential och därmed säkra kompetensförsörjningen i länet är därför centralt för en god utveckling på den regionala arbetsmarknaden.

